

VNA UUSIUTUVILLA ENERGIALÄHTEILLÄ TUOTETUN SÄHKÖN TUOTANTOTUESTA ANNETUN VNA:N MUUTTAMISESTA

1 Laki uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta

Uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta annettuun lakiin (1396/2010), jäljempänä *tuotantotukilaki*, on lakimuutoksella (xx) lisätty premiojärjestelmää koskevat säännökset sekä samalla suljettu syöttötariffijärjestelmä biokaasuvoimaloiden ja puupolttoainevoimaloiden osalta.

2 Valtioneuvoston asetuksen perustelut

1 §. Voimalaitoksen hyväksyminen syöttötariffijärjestelmään.

Tuotantotukilain 7 §:n mukaan syöttötariffijärjestelmään hyväksymisen yleisiä edellytyksiä on, että voimalaitos on liitetty sähköverkkoon Suomessa. Tuotantotukilain 12 §:n nojalla valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä syöttötariffijärjestelmään hyväksymisen edellytyksistä.

Tuotantotukilain 14 §:n 2 momentin nojalla hakemus syöttötariffijärjestelmään hyväksymistä varten on toimitettava Energiavirastoon ennen kuin biokaasuvoimala ja siihen biokaasua tuottava biokaasulaitos tai puupolttoainevoimala otetaan kaupalliseen käyttöön, kuitenkin viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2018. Metsähakevoimalan hyväksymistä koskeva hakemus voidaan tehdä myös metsähakevoimalan kaupalliseen käyttöön ottamisen jälkeen. Tuotantotukilain 14 §:n 5 momentin nojalla valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä muun muassa syöttötariffijärjestelmään hyväksymistä koskevasta hakemuksesta.

Uusiutuvilla energialähteillä tuotetun sähkön tuotantotuesta annetun valtioneuvoston asetuksen (1397/2010), jäljempänä *tuotantotukiasetus*, 1 §:ään lisättäisiin uusi 5 momentti, joka täydentäisi pykälän 1–3 momenttia. Tuotantotukilain 7 §:ssä säädetystä sähköverkkoliitännää koskevasta edellytyksestä ja 14 §:ssä säädetystä syöttötariffijärjestelmään hyväksymistä koskevasta hakemuksesta on tarpeen antaa tarkentavia säännöksiä metsähakevoimaloiden, biokaasuvoimaloiden ja puupolttoainevoimaloiden osalta. Ehdotettu 5 momentti vastaisi keskeisiltä periaatteiltaan tuulivoimaloita koskevaa 4 momenttia.

Tuotantotukilain 14 §:n mukaisesti tuotantotukiasetuksen 1 §:n uuden 5 momentin nojalla syöttötariffijärjestelmään voitaisiin kuitenkin hyväksyä ainoastaan metsähakevoimala, biokaasuvoimala ja puupolttoainevoimala, joka on liitetty sähköverkkoon, kun hakemus syöttötariffijärjestelmään hyväksymistä varten jätetään. Lisäksi

uudessa 5 momentissa täsmennettäisiin verkkoon liittämistä koskevaa tuotantotukilain 7 §:n mukaista edellytystä vastaavasti kuin 1 §:n 4 momentissa säädetään tuuli-voimaloiden osalta. Voimalaitos katsottaisiin 1 kohdan mukaan olevan liitetty sähköverkkoon, jos sähköasema on otettu käyttöön sähköturvallisuuslain (1135/2016) 41–43 §:n mukaisesti ja se on jännitteinen liittymispisteestä vähintään päämuuntajalle. Myös päämuuntajan ja mahdollisen liittymisjohdon tulisi 1 kohdan mukaan olla jännitteinen. Lisäksi 1 kohdassa otettaisiin huomioon tilanne, jossa voimalaitosta varten ei ole tarkoitus rakentaa omaa sähköasemaa. Tällöin voimalaitosta koskevan varsinaisen verkkoliitännäsovimuksen tulisi olla tehty ja verkkoon liittämispäivän tulisi olla yksiselitteisesti varmistettavissa (esimerkiksi verkonhaltijan lausunnolla). Lisäksi voimalaitoksen verkkoon liittäminen edellyttäisi 2 kohdan mukaan, että viimeistään kahden kuukauden kuluessa hakemuksen jättämisestä ainakin voimalaitos on rakennettu ja otettu käyttöön sekä liitetty sähköverkkoon niin, että yhteys voimalaitoksesta sähköverkkoon on jännitteinen siten, että voimalaitoksessa tuotettu sähköenergia on mahdollista syöttää sähköverkkoon. Jos kyse on biokaasuvoimalasta, myös siihen kuuluvan biokaasulaitoksen tulisi olla rakennettu ja otettu käyttöön mainitun määräajan kuluessa. Sähköverkolla tarkoitetaan sähkömarkkinalain (588/2013) mukaista kantaverkkoa, jakeluverkkoa ja suurjännitteistä jakeluverkkoa.

Tuotantotukilain 14 §:n 4 momentin 1 kohdan mukaisesti syöttötariffijärjestelmään hyväksymistä koskevan hakemuksen liitteenä tulee olla todentajan varmennus tuotantotukilain 7 §:ssä säädettyjen edellytysten täyttymisestä. Todentaja on velvollinen myös noudattamaan, mitä tuotantotukiasetuksen 1 §:n uudessa 5 momentissa säädetään.

Tuotantotukilain 15 §:n 2 momentin 4 kohdan mukaan syöttötariffijärjestelmään hyväksymistä koskevassa päätöksessä on oltava määräykset muista, yleisen tai yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja päätöksen edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista. Tämän mukaisesti Energiaviraston tulee syöttötariffijärjestelmään hyväksymistä koskevassa päätöksessä antaa tarvittavat määräykset rakentamisaikataulusta sekä muista, yleisen tai yksityisen edun kannalta välttämättömistä ja päätöksen edellytysten toteuttamiseen liittyvistä seikoista.

1 a §. Voimalaitosta koskevat edellytykset preemiojärjestelmässä.

Tuotantotukilain 30 §:n 1 momentissa säädetään tarjouskilpailuun osallistumisen edellytyksistä, joista 3 momentin mukaan voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Tuotantotukilain 33 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan sähköä tuottajan, jonka voimalaitos on hyväksytty preemiojärjestelmään, on rakennettava voimalaitos siten, että se täyttää 30 §:n 1 momentin 1, 2 ja 4 kohdassa säädetty edellytykset.

Tuotantotukilain 33 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan sähköä tuottajan on liitettävä voimalaitos preemiojärjestelmään hyväksymistä koskevan päätöksen antamisesta kolmen vuoden kuluessa vähintään osaksi sähköverkkoon siten, että laitos tuottaa sähköä verkkoon (a alakohta), sekä viiden vuoden kuluessa kokonaisuudessaan sähköverkkoon siten, että laitos kokonaisuudessaan tuottaa sähköä verkkoon (b alakohta). Tuotantotukilain 33 §:n 2 momentin mukaan muun muassa voimalaitoksen sähköverkkoon liittämistä ja sähköä tuottamisesta verkkoon voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella.

Pykälän 1 momentissa tarkennettaisiin tuotantotukilain 30 §:n 1 momentin 2, 4, 6 ja 7 kohdassa säädettyä edellytystä, joita sähkön tuottaja olisi velvollinen noudattamaan tuotantotukilain 33 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan myös rakentaessaan preemiojärjestelmään hyväksytyä voimalaitosta.

Preemiojärjestelmään hyväksymistä varten järjestettävässä tarjouskilpailussa uusiutuvan energian voimalaitoksen tulisi 1 a §:n 1 momentin 1 kohdan mukaan olla uusi siten kuin 1 §:n 1 ja 2 momentissa säädetään voimalaitoksen syöttötariffijärjestelmään hyväksymisen edellytyksistä. Tuotantotukilain 30 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti tätä ei kuitenkaan sovellettaisi voimalaitosrakennukseen ja sen perustuksiin.

Tarjouskilpailuun voisi 1 a §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan osallistua, jos korvattavan voimalaitoksen teknisestä käyttöiästä olisi jäljellä enintään viisi prosenttia, ja tämä kohta tulisi sovellettavaksi, kun kyseessä on tuotantotukilain 30 §:n 1 momentin 4 kohdassa tarkoitettu tilanne.

Tuotantotukilain 30 §:n 1 momentin 6 ja 7 kohdassa säädettyjä edellytyksiä tarkennettaisiin 1 a §:n 1 momentin 3 kohdassa. Voimalaitoksen rakentamisen edellytyksinä olevien kaavan, ratkaisun, luvan ja päätöksen ja sen sähköverkkoon liittämisen edellytyksenä olevan liittymistarjouksen tai liittymissopimuksen tulisi olla voimassa siten, että laitos on mahdollista rakentaa ja liittää sähköverkkoon viimeistään siitä tarjouksessa ilmoitetusta tariffijaksosta, josta tukiaika alkaa kulua.

Pykälän 2 momentin mukaan 1 momentissa säädettyjä edellytyksiä sovellettaisiin jokaisen uusiutuvan energian pienyksikön osalta erikseen. Tämä koskisi tilanteita, joissa uusiutuvan energian voimalaitos koostuisi useista samaa energialähdettä käyttävistä uusiutuvan energian pienyksiköistä, joilla tuotantotukilain 5 §:n 15 kohdan mukaan tarkoitetaan kalenterivuodessa enintään 10 000 megawattituntia sähköä tuottavaa tuulivoimalaa, biokaasuvoimalaa, puupolttoainevoimalaa, aurinkovoimalaa tai aaltovoimalaa, joka on yhtenäisellä alueella sijaitseva itsenäinen ja toiminnallinen kokonaisuus.

Pykälän 3 momentin mukaan preemiojärjestelmään hyväksytyn voimalaitoksen sähköverkkoon liittämiseen sovellettaisiin, mitä 1 §:n 5 momentissa säädetään voimalaitoksen sähköverkkoon liittämisestä syöttötariffijärjestelmän osalta. Tuotantotukilain 33 §:n 1 momentin 3 kohdan b alakohdassa säädetty edellytys täyttyisi, kun tuotantotukiasetuksen 1 §:n 5 momentissa säädetty edellytykset täyttyvät koko voimalaitoksen osalta. Lisäksi tarkennettaisiin, että useita generaattoreita sisältävän tai useista uusituvan energian pienyksiköistä koostuvan voimalaitoksen katsottaisiin olevan vähintään osaksi liitetty sähköverkkoon tuotantotukilain 33 §:n 1 momentin 3 kohdan a alakohdassa edellytetyllä tavalla, kun 1 §:n 5 momentin 1 kohdassa säädetyn edellytyksen lisäksi 2 kohdan b alakohdassa säädetty edellytys täyttyy vähintään yhden voimalaitoksen generaattorin tai yhden pienyksikön osalta.

1 b §. Tarjous.

Tuotantotukilain 31 §:n 1 momentin mukaan tarjous tulee tehdä muun muassa preemiosta ja sähkön vuosituotannon määrästä, ja 4 momentin mukaan tarkempia säännöksiä tarjouksessa esitettävistä tiedoista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Pykälässä tarkennettaisiin, että tarjous preemiosta olisi tehtävä sentin tarkkuudella megawattituntia kohden ja vuosituotannon määrästä megawattitunnin tarkkuudella. Tavoitteena on varmistaa tarjousten riittävä tarkkuus, jotta parhaat tarjoukset olisivat selkeästi tunnistettavissa tarjouskilpailussa ja tarjouskilpailun kohteena oleva sähkön vuosituotannon määrä olisi mahdollista käyttää mahdollisimman tarkasti.

5 §. Omakäyttölaitteet.

Tuotantotukilain 24 §:n 1 momentin mukaan tavoitehintaan ja muuttuvaan tuotantotukeen oikeuttavaa sähkön tuotantoa on voimalaitoksen generaattorissa tuotettu sähkö, josta on vähennetty voimalaitoksen omakäyttölaitteiden kuluttama sähköenergia. Omakäyttölaitteina pidetään 1 momentin mukaan niitä voimalaitoksen laitteita ja koneita, jotka voimalaitoksessa tarvitaan sähkön tai sähkön ja lämmön tuottamiseen ja tuotantovalmiuden ylläpitämiseen sekä laitoksen aiheuttamien ympäristöhaittojen poistamiseen tai pienentämiseen. Pykälän 4 momentin mukaan tarkempia säännöksiä tavoitehintaan ja muuttuvaan tuotantotukeen oikeuttavasta sähkön tuotannosta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Tuotantotukilain 33 §:n 1 momentissa säädetään premion mukaisen tuen perusteena olevasta sähkön tuotannon määrästä ja voimalaitoksen omakäyttölaitteiden kuluttaman sähköenergian määrän vähentämisestä tästä tuen perusteena olevasta määrästä sekä viitataan omakäyttölaitteiden osalta 24 §:n 1 momenttiin. Pykälän 4 momentin mukaan tarkempia säännöksiä premion perusteena olevasta sähkön tuotannosta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Tuotantotukiasetuksen 5 §:ää muutettaisiin siten, että siinä mainittaisiin myös premion mukaiseen tukeen oikeuttava ja alituotantokorvaukseen velvoittava sähkön tuotanto. Muutoin säännös vastaisi nykyistä 5 §:ää.

6 §. Seurantavelvollisuus.

Tuotantotukilain 14 §:n 4 momentin mukaan syöttötariffijärjestelmään hyväksymistä koskevaan hakemukseen on liitettävä suunnitelma tukeen oikeuttavan sähkön tuotannon seurannasta. Pykälän 5 momentin mukaan tarkempia säännöksiä hakemuksesta ja sen liitteistä voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Tuotantotukilain 22 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään syöttötariffijärjestelmään liittyvästä sähkön tuottajan kirjanpitovelvollisuudesta sekä 4 momentissa kirjanpitoon liittyvästä asetuksenantovaltuudesta.

Tuotantotukilain 33 §:n 1 momentin 5 kohdan mukaan sähkön tuottajan, jonka voimalaitos on hyväksytty premiojärjestelmään, on toimitettava Energiavirastolle kolme kuukautta ennen ensimmäisen tukeen oikeuttavan tariffijakson alkamista tukeen oikeuttavan sähkön tuotannon seurantasuunnitelma, jonka perusteella voimalaitoksessa tuotetusta sähköstä voidaan saada luotettava selvitys premion mukaista tukea ja alituotantokorvausta koskevia päätöksiä varten. Lisäksi 9 kohdan mukaan sähkön tuottajan on noudatettava, mitä 22 §:n 2 momentissa säädetään kirjanpitovelvollisuudesta. Pykälän 2 momentin mukaan tarkempia säännöksiä lämmön hyötykäytöstä ja kokonaishyötysuhteesta, seurantasuunnitelmasta ja polttoainekirjanpidosta voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Pykälässä säädetty seurantavelvollisuus koskisi sekä syöttötariffijärjestelmää että premiojärjestelmää. Muutoin se vastaisi sisällöllisesti nykyistä 6 §:ää, mutta lisäksi kokonaishyötysuhdetta koskevasta tarkennuksesta säädettäisiin 7 §:n sijasta 6 §:ssä.

7 §. Seurantajärjestelmä.

Pykälä liittyy kiinteästi 6 §:ään ja se annettaisiin myös tuotantotukilain 14 §:n 5 momentin, 22 §:n 4 momentin ja 33 §:n 2 momentin nojalla.

Pykälässä säädetty seurantajärjestelmä koskisi sekä syöttötariffijärjestelmää että premiojärjestelmää. Muutoin se vastaisi sisällöllisesti nykyistä 7 §:ää, mutta kokonaishyötysuhdetta koskevasta tarkennuksesta säädettäisiin 7 §:n sijasta 6 §:ssä.

8 §. Polttoaineiden seurantaa koskeva poikkeus.

Pykälä annettaisiin tuotantotukilain 14 §:n 5 momentin ja 22 §:n 4 momentin nojalla. Pykälä vastaisi sisällöltään nykyistä 8 §:ää. Selvyyden vuoksi mainittaisiin, että säännös koskee vain syöttötariffijärjestelmää.

12 §. Tietojen säilyttäminen.

Tuotantotukilain 59 §:n 1 momentin mukaan sähkön tuottaja on velvollinen säilyttämään tuen maksamista varten laadittavaan selvitykseen liittyvän aineiston, kunnes kymmenen vuotta on kulunut tukijärjestelmään hyväksymistä koskevan päätöksen raukeamisesta tai peruuttamisesta. Pykälän 2 momentissa on tietojen säilyttämistä koskeva asetuksenantovaltuus.

Pykälän sanamuotoa muutettaisiin siten, että säädetty velvollisuus koskisi sekä syöttötariffijärjestelmää että premiojärjestelmää. Muutoin pykälä vastaisi nykyistä 12 §:ää.

13 §. Todentajan pätevyysalue.

Tuotantotukilain 39 §:n 2 momentin mukaan hyväksymispäätöksessä määritellään todentajan pätevyysalue. Pykälän 4 momentin mukaan tarkempia säännöksiä menettelystä, jossa todentaja hyväksytään, ja hyväksymisen edellytysten arvioinnista voidaan antaa valtioneuvoston asetuksella.

Pykälää sovellettaisiin myös premiojärjestelmään. Pykälään lisättäisiin pätevyysalueiksi premiojärjestelmän soveltamisalaan kuuluvat aurinkovoima ja aaltovoima.

Pykälässä ei olisi enää tarpeen mainita vesivirtausta pätevyysalueena. Kyseinen pätevyysalue liittyi kiinteään sähkön tuotantotukeen, jota koskeva sääntely on muilta osin kumottu vuoden 2012 alusta (tuotantotukilain muutos 1436/2011 ja tuotantotukiasetuksen muutos 849/2012).

4 Valmistelu

Tuotantotukiasetuksen muutos on valmisteltu työ- ja elinkeinoministeriössä. Valmistelussa on kuultu Energiavirastoa. Asetusluonnos on ollut lausuntopalvelu.fi-verkko-palvelussa x.5.–8.6.2018. Lausuntoja annettiin yhteensä ....

5 Voimaantulo

Tuotantotukiasetuksen muutos on tarkoitettu tulemaan voimaan päivänä kuuta 2018.